MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder G.J.M. Blom
Datum commissiebehandeling	3 april 2025
Datum raadsbehandeling	8 mei 2025
Zaaknummer	1576689
Onderwerp	Beleidskader Toekomstbestendige buitensportaccommodaties

Voorgesteld besluit

1. Het beleidskader ‘Toekomstbestendige buitensportaccommodaties’, met daarin uitgangspunten, wijze van faciliteren en rolverdeling tussen gemeente en gebruikers, vast te stellen;
2. Het jaarlijkse budget voor beheer en onderhoud buitensport vanaf 2025 structureel te verhogen met € 106.000;
3. Deze hogere jaarlijkse lasten van € 106.000 in 2025 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2025 en voor de jaren 2026 en verder te verwerken in een sluitende (meerjaren)begroting.

Publiekssamenvatting

Het college stelt de raad voor om het beleidskader "Toekomstbestendige buitensportaccommodaties" vast te stellen. Concreet betekent dit dat de gemeenteraad criteria vaststelt op basis waarvan de gemeente ruimte voor basisbuitensporten in de gemeente Moerdijk faciliteert. Daarnaast wordt vastgelegd op welke wijze deze facilitering plaatsvindt en duidelijkheid gecreëerd over de rolverdeling tussen gemeente en gebruikers.

De raad wordt gevraagd om het budget voor beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties structureel te verhogen met € 106.000 om uitvoering te geven aan het beleidskader.

Het huidige buitensportbeleid bood onvoldoende kader om antwoord te geven op verschillende vraagstukken en was aan actualisatie toe. Op basis van een inventarisatie van de huidige situatie en gesprekken met verenigingen zijn eenduidige en transparante beleidslijnen geformuleerd en wordt het aanbod van accommodaties en voorzieningen zoveel mogelijk in balans gebracht met de wensen en behoeften van inwoners. Het nieuwe beleidskader zorgt voor toekomstbestendige accommodaties waar inwoners op een goede, veilige manier kunnen sporten en bewegen.

Inleiding

Het huidige buitensportbeleid van gemeente Moerdijk biedt onvoldoende kader om antwoord te geven op verschillende vraagstukken. Daarmee is het beleid minder goed toepasbaar en toe aan actualisatie. Daarnaast zijn er door de jaren heen verschillen ontstaan in afspraken tussen verenigingen en gemeente. Vanuit de beleidsbegroting werd daarom opdracht gegeven om te komen tot een kader voor het beleid ten aanzien van de buitensportaccommodaties.

Er is behoefte aan een eenduidig beleidskader dat continu is afgestemd op vraag en aanbod. Dit betekent automatisch een beleidskader dat dynamisch van aard is. Dit kader moet, eenduidig en transparant, het aanbod van accommodaties en voorzieningen zoveel mogelijk in balans brengen met de wensen en behoeften van inwoners.

Proces

Er is een projectaanpak opgesteld om aan de slag te gaan met de volgende opgaves:

- Realiseren van een beleidskader Toekomstbestendige buitensportaccommodaties.
- Realiseren van een heldere en eenduidige beheer & eigendom situatie van de buitensportaccommodaties
- Realiseren van duurzaamheidsopgave
- Een helder advies uitbrengen over de interne rolverdeling binnen de gemeente ten aanzien van de buitensportaccommodaties.

Op basis van gesprekken met verenigingen en een interne inventarisatie van de huidige situatie zijn eenduidige en transparante beleidslijnen geformuleerd. Afspraken over beheer en eigendom en een heldere rolverdeling tussen gemeente en verenigingen zijn hierin opgenomen. Ook zijn er beleidslijnen opgenomen met betrekking tot duurzaamheid als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving. Tenslotte is er een advies uitgebracht over de rolverdeling binnen de gemeente. Uw raad heeft in de begroting 2025 al middelen beschikbaar gesteld voor tijdelijk extra formatie om hieraan invulling te geven.

Nadat de beleidslijnen in september 2023 zijn gedeeld met uw raad en met de buitensportverenigingen, zijn deze verder uitgewerkt in het beleidskader dat nu voorligt. Afgelopen februari is het concept hiervan besproken met betrokken verenigingen. In grote lijnen konden zij zich hierin vinden. Zij hebben o.a. gevraagd om aandacht te hebben voor de maatschappelijke waarde van de buitensportverenigingen in relatie tot aanpassing van de onderhoudsbijdrage en de verduurzamingsopgave van was- en kleedaccommodaties, die grotendeels in eigendom zijn van verenigingen. Beide zaken zijn opgenomen in het bij dit beleidskader horende uitvoeringsplan. Verslagen van deze bijeenkomsten, incl. de presentatie zijn als bijlagen van dit voorstel opgenomen.

Beoogd effect
Buitensportverenigingen leveren een bijdrage aan de sociaal-maatschappelijke en de gezondheidsdoelen van de gemeente. We faciliteren toekomstbestendige buitensportaccommodaties op een eenduidige en transparante wijze, zodat inwoners van gemeente Moerdijk kunnen blijven sporten en bewegen. Er bestaat duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden van gemeente en verenigingen.

Argumenten
1.1 Het beleidskader zorgt voor eenduidigheid, waarbij we in alle situaties eenzelfde, consistente en transparante aanpak kunnen hanteren.
Een actueel beleidskader draagt bij aan het voortbestaan van de buitensporten. Hiermee blijven ook maatschappelijke gemeentelijke doelen voor en door de buitensportverenigingen gerealiseerd.

Gefundeerd en op eenzelfde wijze kunnen vragen van verenigingen beantwoord worden, er is duidelijkheid over de rolverdeling tussen gemeente en verenigingen en over wie waarvoor verantwoordelijk is. Er kan beter gestuurd worden op efficiënt en effectief gebruik van buitensportaccommodaties.

1.2 Met de uitgangspunten uit het beleidskader hanteren we een onderhoudsaanpak die milieuvriendelijk is.

Door vastlegging van normen op het gebied van kwaliteit, toegankelijkheid en duurzaamheid wordt aangesloten op de actuele wet- en regelgeving, o.a. in het kader van milieu. Er wordt hiermee ook een bijdrage geleverd aan de verduurzamingsopgave. Dit heeft als gevolg dat de onderhouds- en investeringskosten stijgen. Het verhogen van het budget voor onderhoud en beheer is een noodzakelijk middel om de milieudoelen van de Greendeal te bereiken.

1.3 We kunnen specifieke ondersteuning bieden aan verenigingen.

De inventarisatie bij verenigingen heeft veel informatie opgeleverd over de moeilijkheden waar verenigingen tegenaan lopen en de kansen die er zijn op sportgebied. Dit inzicht maakt dat we beter in staat zijn specifieke ondersteuning te geven aan verenigingen. Uit de inventarisatie blijkt het steeds moeilijker vrijwilligers te kunnen vinden. Bestuur en vrijwilligers hebben minder tijd en specialistische kennis beschikbaar voor met name onderhoud gerelateerde zaken.

In het beleidskader is o.a. daarom opgenomen het boomonderhoud onder verantwoordelijkheid van de gemeente te laten vallen. Niet alleen omdat het gaat om het voorkomen van schade aan de bomen, maar ook om het waarborgen van de veiligheid van mensen en het naleven van wetgeving, is het verstandiger en veiliger om dit werk door professionals te laten uitvoeren. De eigenaar van de boom (in dit geval de gemeente) is hiervoor verantwoordelijk.

Verder wordt er na het vaststellen van dit beleidskader in het bijbehorend uitvoeringsplan een voorstel uitgewerkt om tegen betaling onderhoudswerkzaamheden te kunnen laten uitvoeren door de gemeente, die nu door de vereniging zelf worden uitgevoerd. Dit voorstel kan in de vorm van een cafetariamodel of keuzemodel zijn met betrekking tot beheer en onderhoud. Hierin kunnen verenigingen deels een onderhoudspakket samenstellen in relatie tot de beschikbaarheid van vrijwilligers en kennis van het onderhoud. Hierin wordt ook de huidige snoeivergoeding die verengingen momenteel ontvangen meegenomen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Onzekerheid over toekomstige trends

Het vaststellen van een beleidskader voor de langere termijn levert risico' op, omdat de toekomst van buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld door veranderende sportbeoefening of klimaatveranderingen) onvoorspelbaar kan zijn. Een flexibele benadering is daarom noodzakelijk en mogelijk binnen het voorliggende kader.

2.1 Hogere structurele kosten voor de gemeente

De kosten voor het onderhoud en beheer van de buitensport zijn de afgelopen jaren fors gestegen, met name door de invoering van de greendeal en inflatie. Waar in 2020 nog een budget nodig was van

€ 415.000 voor het beheer en onderhoud bedraagt met de voorgestelde verhoging het budget (exclusief het boomonderhoud) in 2025 al € 709.000.

De onderhoudsbijdrage die aan de verengingen jaarlijks in rekening wordt gebracht is echter al jaren ongewijzigd (rond de € 60.000). In het voorgelegde beleidskader blijft dit vooralsnog ongewijzigd en is opgenomen dat er in het uitvoeringsplan onderzocht zal worden of verenigingen een groter aandeel in de kosten kunnen dragen. Een alternatief kan zijn om deze nu al te verhogen om een deel van de hogere structurele kosten te dekken. Er is echter onvoldoende zicht op het totale kostenplaatje van verenigingen, die ook te maken hebben met gestegen kosten, o.a. voor OZB en afvalstoffenheffing, om daarin nu een goede afweging te maken.

2.2 Verantwoordelijkheid en accountability
Het is essentieel dat er duidelijke afspraken zijn over de verantwoording van de besteding van middelen die nodig zijn voor de buitensportaccommodaties. Er moet transparantie zijn over hoe het geld wordt ingezet en welke resultaten worden geboekt. Het beleidskader biedt voldoende handvatten voor effectieve uitvoering en monitoring. Het is van belang dat er voldoende middelen en aandacht is voor de opvolging en uitvoering van het beleid. De raad heeft voor de komende twee jaar al een budget beschikbaar gesteld voor tijdelijke formatie om hier invulling aan te geven.

2.3 Kosten voor padel zijn niet meegenomen in het voorstel
In het beleidskader is opgenomen dat de gemeente 30% van de investeringskosten zal bijdragen voor de aanleg van nieuwe padelbanen. Hiervoor wordt in dit voorstel nog geen budget gevraagd. Afhankelijk van het aantal aanvragen en toetsing daarvan op grond van voorwaarden en criteria, zoals opgenomen in dit beleidskader, wordt duidelijk om welke bijdragen het zal gaan. Voorstellen hiervoor worden afzonderlijk aan de raad voorgelegd. De inschatting is nu dat er voor 2 locaties een aanvraag zal worden ingediend voor de aanleg van in totaal 4 padelbanen.

Middelen
Beschrijf hier welke middelen nodig zijn om het besluit uit te voeren.

Financiële middelen
<u>Huidig budget</u>

Het huidige jaarlijkse budget dat in de begroting is opgenomen voor het onderhoud en beheer bedraagt € 581.000 voor het rentmeesterschap, € 32.000 aan klein onderhoud wat door de gemeente zelf wordt uitgevoerd en € 30.000 aan snoeivergoeding voor de verenigingen. In totaal is dit € 643.000.

<u>Benodigd budget</u>

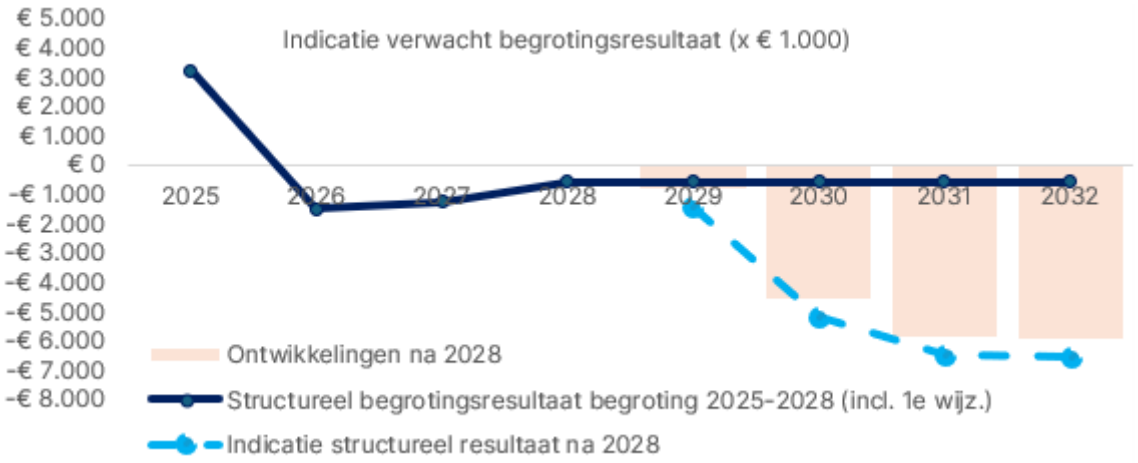
Op basis van het nieuwe beleidskader dient het budget voor het rentmeesterschap verhoogd te worden naar € 635.000 en € 44.000 voor klein onderhoud. De verhoging van € 54.000,- voor rentmeesterschap worden veroorzaakt door de meerkosten voor het gebruik van duurzaam materiaal, zoals TPE (thermoplastisch elastomeer) bij kunstgrasvelden, en de meerkosten van het maaien van graszones.
De snoeivergoeding blijft met € 30.000 ongewijzigd. Het totale jaarlijkse budget voor beheer en onderhoud komt hiermee op € 709.000.
Tevens zal de gemeente zelf de verantwoordelijkheid voor het boomonderhoud op zich nemen. Momenteel wordt dit nog door vrijwilligers van de verenigingen zelf gedaan waardoor er nu geen budget in de begroting voor is opgenomen. De verwachting is dat dit ongeveer € 40.000 per jaar zal kosten.

In totaal is er een structurele verhoging nodig van € 106.000 per jaar

Dekking

In de huidige begroting is nog geen rekening gehouden met deze extra lasten, ook niet in de stelpost nieuw beleid. Dit betekent dat de jaarlijks hogere lasten van € 106.000 in 2025 ten laste gebracht moeten worden van het begrotingsresultaat 2025 en voor de jaren 2026 en verder verwerkt dienen te worden in een sluitende (meerjaren)begroting.

Dit extra beslag op de structurele begrotingsruimte geeft een aanvullend negatief effect op het verwachte begrotingsresultaat voor de komende jaren, zoals in de aanbiedingsnota bij de begroting 2025-2028 aangegeven d.m.v. onderstaande grafiek.

De blauwe stippellijn geeft een indicatie van het verwachte structurele begrotingsresultaat, rekening houdend met diverse grootschalige ontwikkelingen (o.a. scholenontwikkeling, MFA's en woningbouwopgave) waar op dit moment al aan gewerkt wordt en waarvan duidelijk is dat deze in de toekomst investeringslasten met zich zullen brengen. Deels heeft hier nog geen definitieve besluitvorming over plaatsgevonden. Aan de andere kant kunnen er in de komende jaren ook nog zaken naar voren komen waar nu helemaal nog geen rekening mee is gehouden. Het toekomstperspectief is niet meer dan een indicatie. Periodiek worden deze inzichten in de diverse P&C documenten (o.a. bij de Kadernota en Begroting) geactualiseerd, zodat eventuele bijsturing kan plaatsvinden.

Personele middelen

In de begroting 2025 is er budget beschikbaar gesteld voor extra tijdelijke formatie voor de komende 2 jaar voor de uitvoering van het beleid. Hiermee kan o.a. invulling gegeven worden aan de behoefte van een centraal vast aanspreekpunt voor het beheer van de buitensportaccommodaties, zowel intern als extern voor verenigingen. Deze extra inzet wordt geëvalueerd en op basis daarvan moet duidelijk worden hoeveel formatie er structureel benodigd is voor het actueel houden van het beleid, de uitvoering ervan en het beheer van de buitensportaccommodaties.

Communicatie

Om te komen tot een breed gedragen beleidskader is participatie een vereiste. Daarom is met iedere basisbuitensportvereniging persoonlijke een gesprek gevoerd, waarin het beheer en de eigendomssituatie is geïnventariseerd en is besproken wat er speelt in de vereniging en hoe de vereniging ervoor staat. Mede op basis hiervan zijn beleidslijnen opgesteld die in september 2023 met zowel verenigingen als met de raad zijn gedeeld. Vervolgens is dit nader uitgewerkt in het beleidskader dat nu voorligt. De conceptversie hiervan is wederom begin februari gedeeld met de buitensportverenigingen.

In grote lijnen konden zij zich hierin vinden. De presentatie en verslagen van de bijeenkomsten zijn als bijlage toegevoegd aan dit voorstel. Het besluit van de gemeenteraad koppelen we terug aan de verenigingen, waarna we in Q2 van 2025 van start gaan met het uitvoeringsplan, zoals opgenomen in het beleidskader.

Vervolg

Vanaf Q2 2025 en 2026:	Uitwerken uitvoeringsplan beleidskader

Bijlagen

Bijlage 1 Beleidskader toekomstbestendige buitensportaccommodaties
Bijlage 2 Verslag bijeenkomst 4 februari 2025
Bijlage 3 Verslag bijeenkomt 5 februari 2025
Bijlage 4 Presentatie bijeenkomsten 4 en 5 februari 2025

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via telefoonnummer 0168-366764 of e-mail griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 11 maart 2025
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
gemeentesecretaris

A.M.J. Dingemans MEd
loco-burgemeester

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 8 mei 2025

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 maart 2025*;*

overwegende dat:
- Het huidige buitensportbeleid van gemeente Moerdijk onvoldoende kader biedt om antwoord te geven op verschillende vraagstukken;
- Het huidige beleid minder goed toepasbaar is en toe is aan actualisatie;
- Er door de jaren heen verschillen ontstaan zijn in afspraken tussen verenigingen en gemeente;
- Er behoefte is aan een eenduidig beleidskader dat continu is afgestemd op vraag en aanbod.

gelet op:
- Het belang van sport en bewegen voor onze inwoners;
- De noodzaak van voldoende, goede faciliteiten om te kunnen sporten.

BESLUIT

01. Het beleidskader 'Toekomstbestendige buitensportaccommodaties', met daarin uitgangspunten, wijze van faciliteren en rolverdeling tussen gemeente en gebruikers, vast te stellen;
02. Het jaarlijkse budget voor beheer en onderhoud buitensport vanaf 2025 structureel te verhogen met € 106.000;
03. Deze hogere jaarlijkse lasten van € 106.000 in 2025 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2025 en voor de jaren 2026 en verder te verwerken in een sluitende (meerjaren)begroting.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 8 mei 2025*,*

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke